

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Středočeský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola, Komenského 72, Zdice

Komenského 72, 267 51 Zdice

Identifikátor školy: 600 161 447

Termín konání komplexní inspekce: 20. až 23. květen 2002

Čj.	035 113/02-5079
Signatura	kb2cv101

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Zdice je plně organizovanou školou. V době konání inspekce ji celkem ve 20 třídách navštěvovalo 485 žáků rozmístěných ve dvou vzdálenějších budovách. Ve 2. - 8. ročníku je integrováno 19 žáků s vývojovými poruchami učení.

Součástí školy je školní družina a nová jídelna. Právní forma: zálohová organizace.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk - 1. a 2. stupeň

Časová dotace předmětu odpovídá schválenému učebnímu plánu, jazykové vyučování skládající se ze specifických složek včetně psaní a stylistiky je do výuky vhodně integrováno. Členění učiva odpovídalo jednotlivým ročníkům. Skutečnost, že všichni vyučující nesledují Úpravy a doplňky základní pedagogické dokumentace vzdělávacího programu Základní škola, svědčí o nekoncepční práci vyučujících v rámci předmětu a následně nerespektování platných učebních osnov. Jazykový tematický celek *slovesný způsob* je nadále vyučován ve 4. ročníku namísto 5. ročníku; výuka jazykového tematického celku *slovesné třídy*, která byla vedena v 8. ročníku po dobu pěti týdnů a ukončena vypracováním jazykového klasifikovaného testu žáky již není obsahem platných učebních osnov. Literární složka 2. stupně je příliš zatížena literární historií a teorií, literárně výchovná část předmětu nekoresponduje s pojetím literatury platných učebních osnov. Neplnění učebních osnov v několika příkladech svědčí o rezervách v kontrolní činnosti jak předmětové komise, tak vedení školy. Obsahem práce předmětové komise je především organizace předmětu ve škole a jeho nadstavby (olympiády, soutěže, apod.); didaktika předmětu konzultována není. Všechny vyučující 1. stupně systematicky pracovaly se žáky se specifickými poruchami učení a uměly je velmi dovedně začlenit do kolektivu. Vyučující 2. stupně jsou podrobně informováni o individuálních vzdělávacích plánech žáků, ale při sledované výuce s nimi pracovali spíše ojedinele. Sledovaná výuka byla připravena, na 1. stupni vysokou efektivnost hodin tvořily variabilní metody práce, motivační a komunikační vzdělávání, na 2. stupni převažovala obsahová složka vyučování nad metodickou.

Personální zajištění výuky je velmi dobré. Z deseti vyučujících 1. stupně osm splňuje odbornou a pedagogickou způsobilost; všech pět vyučujících předmětu na 2. stupni splňuje odbornou a pedagogickou způsobilost.

Vyučování 1. stupně probíhalo v kmenových učebnách, které byly vybaveny podpůrným výukovým materiálem a dostatečně plnily funkci estetické podnětnosti. Užití široké škály učebních pomůcek včetně vlastnoruční výroby dokazovalo, že základním prvkem výuky je tvůrčí práce s cílem získání dovedností a kompetencí žáky. Psychohygienické zásady byly respektovány, zařazováním nápaditých relaxačních prvků do výuky byla podněcována aktivita žáků. Vyučování na 2. stupni probíhá v kmenových učebnách a ve třídě - knihovně školy, která je orientována k výuce především svým estetickým uspořádáním než účelností. Základní materiální vybavení předmětu tvořilo používání vhodně zvolené řady učebnic, didaktická a počítačová technika využita nebyla. Názornost výuky nebyla podpořena dalšími demonstračními pomůckami, na které vyučující odkazovali pouze teoreticky slovním popisem. Psychohygienické podmínky úzce souvisely s převážně přímým, tradičním způsobem výuky.

Struktura hodin 1. stupně, jejich cíl a zhodnocení, metody a formy práce (samostatná a kolektivní práce, písemné a ústní úkoly, prvky dramatické výchovy, soutěživé hry

s odměnou, práce skupin, ústní a písemné zkoušení) byly promyšlené, sledovaly výchozí znalosti žáků a vedly cíleně k osvojení si poznatků a dovedností. Výuka měla činnostní charakter. Zvolené pracovní metody na 2. stupni byly příliš ovlivněny osobnostmi pedagogů, kteří výuce dominovali a přebírali úlohu koordinátorů výuky. Společná forma práce, řízený rozhovor, procvičování učiva pod dohledem vyučujících tvořily základní atributy vyučování. Jednotlivým etapám sledovaných vyučovacích jednotek chybělo jejich vyhodnocování a ověřování si zpětné vazby u žáků. Výuka postrádala účinnou diferenciaci vedoucí k utřídění si učiva pro všechny typy vyučovaných žáků a aktivnost s využitím kooperativní formy práce. Znalostní složka předmětu převládala; literární výchova nevytvářela potřebný prostor pro vyjádření stanovisek a názorů žáků. Všichni vyučující dovedli efektivně pracovat s chybou a dobře pracovali s technikami směřujícími ke zvládnutí učiva především v opakovacích celcích jazykové složky předmětu.

Osvojování nových dovedností a vědomostí se opíralo o pozitivní motivaci především na 1. stupni. Učitelky velmi vhodně posilovaly sebedůvěru žáků, oceňovaly snahu, výsledky práce. Motivačně byly využívány i mezipředmětové vztahy, zkušenosti žáků, jejich nápady a podněty. Vyučující 2. stupně zařazovali jako vstupní motivaci pouze rekapitulaci předešlého učiva, motivační náboj vycházející ze zkušeností žáků a jejich postojů výuka postrádala. Vnější i vnitřní motivace nebyla dostatečně a umně využita. V průběhu vyučování byli žáci slovně hodnoceni. Znalosti a vědomosti žáků jsou ověřovány písemnou i ústní formou. Ústní zkoušení je veřejně zdůvodněno. Písemné práce jsou řádně vyhodnocovány. Frekvence klasifikace je velmi dobrá. Výraznější rekapitulace, motivační a hodnotící prvky chyběly ve výuce 2. stupně. Vyučující většinou až koncem hodiny (se zvoněním) rychle shrnovali obsah vyučovací jednotky a zadávali úkoly pro domácí přípravu. Žáci se již v této době na obsah výroků učitelů nesoustředili.

Žáci 1. stupně projevovali k výuce velmi dobrý vztah, pracovali soustředěně a se zájmem. Učitelky svým projevem pozitivně ovlivňovaly klima výuky, vzájemná interakce byla velmi dobrá. Předností výuky 2. stupně byly interakce mezi vyučujícími a žáky a příznivá pracovní atmosféra. Vyučující měli snahu rozvíjet komunikační dovednosti žáků, avšak převažující způsob frontální výuky a metoda řízeného rozhovoru dávaly prostor k projevu pouze několika z nich. Žáci při oslovení celé třídy nerespektovali základní pravidla diskuse, navzájem se překřikovali. Vyučující vždy sám jejich slovní výrok upřesnil a ujednotil. Dospěle se projevovali žáci při literární výchově formou prezentace krátkých referátů, jejichž obsah vyučující dobře zhodnotila. Prostor pro komunikaci žák - žák výuka nevytvářela.

Výuka českého jazyka na 1. stupni byla celkově hodnocena jako velmi dobrá, výuka 2. stupně měla průměrnou úroveň.

Cizí jazyky – anglický, německý

Obsah a časová dotace předmětů jsou v souladu se vzdělávacím programem školy. Časově tematické plány učiva zpracovávají vyučující v souladu s obsahem užívaných učebnic, některé odrážejí úroveň jazykových skupin, jiné mají pouze formální charakter, chybí gramatické rozpracování, či aktualizace učiva. Výuka jazyka je podporována povinně volitelným, nebo nepovinným předmětem anglický jazyk. Příprava částí sledovaných hodin vykazovala rezervy především v oblasti volby tvořivějších metod a forem práce, podpory komunikativního způsobu výuky a využití audiotechniky.

Výuku cizích jazyků zabezpečuje deset vyučujících (pět anglický jazyk a pět německý) bez odborné způsobilosti požadované příslušnou právní normou. Tato skutečnost částečně ovlivňovala kvalitu sledované výuky (věcné chyby, absence cizojazyčného projevu některých vyučujících). Část vyučujících se průběžně jazykově vzdělává.

Odborná učebna jazyků je vybavena audiovizuální, didaktickou a počítačovou technikou,

svým charakterem, vybavením a výzdobou je pro výuku jazyků velmi podnětná. Vzhledem k množství jazykových skupin probíhá většina hodin v jazykově více, či méně podnětných kmenových učebnách, které mají i velmi rozdílnou estetickou úroveň a vybavení žákovským nábytkem (od antropometricky nevhodného a poničeného až po nový). Absence slovníků, map, nástěnných obrazů gramatických struktur a audiovizuální techniky ve většině hodin nedávala předpoklady efektivní tvořivé výuky. Soubory některých učebnic a pracovních sešitů vyžadují postupnou obnovu (opotrebovanost).

Organizace sledované výuky spolu s psychohygienickými podmínkami měly převážně průměrnou úroveň, část výuky byla nadprůměrná. Sledovány byly zejména jazykové hodiny 2. stupně (odjezd části žáků 4. a 5. ročníku na školu v přírodě). Převážná část sledované výuky byla vedena frontálně, s důrazem na znalost slovní zásoby (časté zkoušení slovíček), čtení a překlad textu v učebnici, nebo časopisu. Převažující práce s učebnicí, monotónní tempo, chybějící aktivizující prvky a nízká míra použití didaktických pomůcek snižovaly zájem žáků o výuku. Velmi dobrá myšlenka využití odebíraných časopisů k aktualizaci výuky prostřednictvím žákovským referátů však vzhledem k nedůslednému užívání cizího jazyka a nekvalitní motivaci (po referátu bude následovat krátké písemné zkoušení) nedosahovala požadovaného zpětnovazebního efektu. Pozitivem části hodin bylo časté střídání činností, zařazování herních a soutěživých prvků, problémových úkolů, výchovných momentů, aktualizace a zejména v hodinách anglického jazyka využití didaktické techniky a audiotechniky. Individuální pomoc žákům byla samozřejmostí většiny hodin, v některých hodinách však byla žáky až zneužívána. Zcela v duchu filozofie výuky předmětu byla vedena hodina anglického jazyka ve IV. A – komunikativní způsob výuky, vysoce prosociální výchova, předání většiny kompetencí žákům apod.

Průběžná motivace a hodnocení zvyšovaly pozornost žáků a povzbuzovaly je k lepším výkonům. Chybějící zařazení většího počtu aktivizujících prvků vedlo k poklesu pozornosti a snižovalo zájem některých žáků o výuku. Hodnocení v hospitovaných hodinách probíhalo ústní i písemnou formou, odpovídalo znalostem žáků, bylo přiměřené. Dílčí nedostatky byly zaznamenány v nízkém podílu žáků na hodnocení a sebehodnocení. Většině hodin chybělo závěrečné shrnutí a zhodnocení práce žáků.

V průběhu sledované výuky vyučující důsledně nepodporovali rozvoj komunikativních dovedností žáků, spokojili se s jednoslovnými odpověďmi, tolerovali časté použití českého jazyka, úroveň jejich cizojazyčné verbální komunikace vykazovala částečné rezervy. V hodinách převládala příjemná atmosféra, vyučující svou osobností většinou pozitivně ovlivňovali psychosociální podmínky výuky.

Výuka cizích jazyků měla celkově pozitiva a negativa v rovnováze.

Dějepis

Výuka dějepisu probíhala v souladu s učebními dokumenty. Práce vyučujících se řídí časově tematickými plány učiva. Kontrolou třídních knih školního roku 2000/2001 a školního roku 2001/2002 bylo zjištěno, že celý vzdělávací cyklus vyžaduje změnu časové dotace témat ve prospěch učiva devátého ročníku - historie druhé poloviny 20. století. Vyučování bylo po materiální stránce připravené, případné nedostatky se objevily v promyšlenosti organizace, forem a metod vyučování.

Učebny, v nichž vyučování probíhalo, byly esteticky podnětné. Ke zvýšení názornosti a efektivity výuky byly použity mapy, atlasy, případně další přinesené pomůcky (encyklopedie). V jednom případě byla k oživení výuky vhodně použita zvuková nahrávka.

Psychohygienické podmínky vyučování pozitivně ovlivnily dispozice učeben, případně i užité metody a organizace práce hospitované výuky. Přímá relaxace nebyla zařazena.

Dějepis vyučují tři učitelé, z nichž dva splňují podmínky předepsané způsobilosti. Chybějící odborná způsobilost jedné učitelky neměla vliv na kvalitu vyučování.

Sledované vzdělávání mělo zčásti rysy efektivního vyučování s využitím aktivní práce žáků (vyhledávání informací, práce s textem, atlasem, mapou). V hodinách byly zařazeny mezipředmětové vztahy, aktualizace učiva, využity referáty, nebo přinesené materiály. Žáci byli vedeni k vlastnímu úsudku, samostatnému učení, nebo učení ve skupinách. V některých částech sledovaných hodin měli učitelé tendenci k předávání hotových informací s pasivní účastí žáků ve výuce (např. přepis zápisu z tabule bez vyvození a strukturace ve vztahu k probíranému učivu). Specifické techniky v práci s integrovanými zdravotně postiženými žáky nebyly použity.

Úvodní motivace buďto chyběla nebo ji nahradila rekapitulace předchozího a obsah nového učiva. Pozitivem byla jeho aktualizace, mezipředmětové vztahy. Část sledovaného vyučování měla motivující pracovní atmosféru. Motivace k činnostem byla negativně ovlivněna v některých částech zhlédnuté výuky zprostředkujícím způsobem vyučování. Učitelé průběžně hodnotili snahu a výsledky práce žáků, nevyužili možnosti aktuálního hodnocení za jejich aktivitu.

V hodinách byly rozvíjeny komunikativní dovednosti žáků a byl vytvořen prostor pro jejich názor a úsudek. Učitele nadbytečně opakovali odpovědi žáků. Negativní vliv na atmosféru vyučování mělo případné nedodržování pravidel komunikace, nepracovní šum. Vyučování předmětu charakterizovalo otevřené, demokratické klima.

Kvalita výuky dějepisu měla ve všech sledovaných oblastech průměrnou úroveň.

Občanská výchova a rodinná výchova

Výuka občanské výchovy a rodinné výchovy probíhá podle učebních dokumentů v jednododinové týdenní dotaci pro každý předmět. Časově tematické plány mají v některých případech formální funkci, práce s nimi vyžaduje větší míru kooperace, koordinace a kontroly. V plánování výuky je patrný spontánní přístup. Vyučování bylo až na výjimku připravené po didaktické i materiální stránce, některé hodiny postrádaly názorné pomůcky.

Občanskou výchovu a rodinnou výchovu vyučuje ve všech ročnících šest učitelek. Žádná z nich nemá předepsanou způsobilost pro výuku. Tato skutečnost se v některých případech projevila na úrovni sledovaných hodin.

Vyučování obou předmětů probíhalo ve standardně vybavených učebnách, jejichž případná didaktická vybavenost neměla souvislost s výukou občanské nebo rodinné výchovy. V žádné ze sledovaných hodin nebyla použita didaktická technika. Vyučování bylo mimo učebnice někdy doplněno zkopírovanými texty, nebo slovníky.

Úroveň sledovaných hodin byla nevyrovnaná. Byly zaznamenány hodiny nadstandardní, ale také hodina s výraznými nedostatky. V hodinách s kvalitním vzděláváním byl převažující řízený rozhovor v neformálním pojetí, simulace, prezentace samostatné práce, ojediněle práce ve skupinách. V těchto případech měli žáci maximální prostor pro vlastní činnosti nebo projev. Pozitivním zjištěním byl zaznamenaný vztah výuky ke školnímu projektu (ve vazbě na region). V dalších hodinách byl dominantní verbální projev vyučující s receptivním pojetím vyučování. Jedna sledovaná hodina byla neefektivní, svou strukturou i obsahem nahodilá.

Rozdílnou úroveň měla i motivace vyučování. Od pocitové, aktivně prožité, přes oznámení obsahu hodiny, po zcela chybějící. V některých hodinách učitelky využívaly dílčí kladné hodnocení výkonu.

V hodinách, v nichž byli žáci motivováni, zaujati vyučováním, byly zřetelné příznivé vztahy, otevřenost, pracovní atmosféra. V hodinách s didaktickými nedostatky byla narušena pravidla

vzájemné komunikace s návaznými problémy s kázní a pozorností žáků.

Celkově byla úroveň sledované výuky občanské a rodinné výchovy průměrná.

Matematika na 1. stupni

Časová dotace předmětu ve všech třídách odpovídá učebnímu plánu zvoleného vzdělávacího programu. Plánování učiva je zajištěno tematickými plány. O jejich formálnosti v několika případech svědčí probírání učiva nad rámec učebních osnov v loňském i letošním školním roce. Tím jsou porušovány učební osnovy a stanovené výukové cíle neodpovídají standardu vzdělávání i aktuálnímu složení tříd.

Z jedenácti tříd prvního stupně byla hospitována matematika v osmi z nich. Vyjma jedné třídy vyučují tento předmět třídní učitelky. Pouze dvě z nich nemají příslušnou odbornou a pedagogickou způsobilost, což se v jednom případě projevilo odbornými nedostatky ve sledované hodině.

Prostorové podmínky pro výuku žáků jsou příznivé. Třídy jsou dostatečně velké a esteticky vyzdobené. Vybavení učeben pomůckami, aktuálními obrazovými materiály, relaxačními koberci nebo audiovizuální technikou a počítačem odráží iniciativu učitelů. V polovině sledovaných hodin bylo zařazeno využití pomůcek, pouze v jedné byl efektivně využit počítač, jiná technika k zefektivnění výuky použita nebyla. V některých třídách rodiče finančně přispívají na pracovní texty, škola žákům neposkytuje učebnice, což je v rozporu s platnou legislativou.

V polovině sledovaných hodin chybělo zařazení relaxačních chvil, učitelky tento nedostatek kompenzovaly častou změnou činností, výsledný efekt byl však v závěru hodin nižších ročníků nízký. Průběžně bylo ve třídách větráno, chybné posazení leváka bylo pozorováno pouze v jedné třídě. Nestandardní uspořádání lavic v jedné třídě omezovalo žákům pracovní plochu, žakovský nábytek v některých případech neodpovídal antropometrickým předpokladům žáků.

Organizační pokyny vyučujících byly jasné, srozumitelné, přiměřené věku a schopnostem žáků. Ke zvýšení efektivity výuky a snadnějšímu zapamatování probíraného učiva přispívalo používání pracovních textů a školních sešitů. V řadě tříd však učitelky důsledně a chronologicky postupovali podle uvedených pracovních textů. V důsledku toho například bylo se všemi žáky probíráno učivo nad rámec osnov a rozšiřující učivo, náročnost učiva tak není důsledně přizpůsobována aktuálním vědomostem žáků. Účelné a promyšlené metody a formy práce (práce ve skupinách, ve dvojicích, prvky problémového vyučování, prvky dramatické výchovy, diferenciacce práce podle schopností žáků, ap.) byly voleny ojediněle. Převládá frontální způsob výuky s malým podílem činnostního učení žáků. Specifická práce s integrovanými žáky byla uplatňována pouze v jedné hodině. Z reakcí žáků této třídy bylo zřejmé, že uvedený způsob diferenciacce práce je běžně užíván a všemi žáky bez problémů přijímán.

Vstupní motivace nebyla v některých hodinách uplatňována v plném rozsahu, v průběhu hodin pak byli žáci motivováni pochvalou, oceněním práce, uznáním, zařazením soutěže. Během výuky bylo ověřováno pochopení učiva, sledované hodiny většinou postrádaly zopakování, na závěrečné zhodnocení si učitelky v řadě případů nevytvořily dostatečný časový prostor. Při řešení složitějších úkolů byla žákům poskytována pomoc. Hodnocení v žakovských knížkách mělo potřebnou četnost.

Dohodnutá pravidla komunikace, založená na vzájemné důvěře byla žáky, vyjma jedné hodiny, akceptována. V nadprůměrně hodnocených hodinách měli žáci dostatek prostoru pro komunikaci např. při skupinové práci. V některých třídách nebyly komunikativní dovednosti cíleně rozvíjeny. Atmosféra ve většině tříd se vyznačovala pracovní aktivitou žáků a jejich

snahou.

Na základě zjištěných skutečností je úroveň výuky matematiky na prvním stupni hodnocena jako průměrná.

Matematika na 2. stupni

V souladu s učebním plánem se vyučují v 6. až 8. ročníku čtyři hodiny matematiky týdně, v 9. ročníku se předmět vyučuje s pětihodinovou týdenní dotací. Výuku matematiky doplňuje volitelný předmět informatika (pro žáky 7. až 9. ročníku) a nepovinný předmět cvičení z matematiky (pro žáky 9. ročníku). Zpracované časové tematické plány odpovídají učebním osnovám. Bezprostřední příprava hospitovaných hodin byla z hlediska obsahu výuky většinou dobrá, dílčí rezervy byly v promýšlení forem a metod výuky a v plánování využívání učebních pomůcek a didaktické techniky.

Všichni čtyři vyučující matematiky na 2. stupni mají příslušnou odbornou a pedagogickou způsobilost. Ve škole není zřízena odborná pracovna matematiky, vyučuje se v běžně zařízených učebnách, z hlediska podnětnosti pro výuku matematiky byly v jejich úpravě a uspořádání často rezervy. Žákovský nábytek v učebnách je částečně poničený (chybí odkládací desky v lavicích), v jedné z učeben neodpovídá výška žakovských stolků a židlí antropometrickým požadavkům. Ve dvou třídách bylo zaznamenáno chybné posazení leváka. Vybavení učebními pomůckami je na průměrné úrovni, v posledních pěti letech nebyly zakoupeny žádné nové pomůcky, didaktická technika je k dispozici pouze v omezeném množství. Používané učebnice jsou součástí ucelené řady. K dispozici je pouze omezené množství výukových počítačových programů pro matematiku, jejich využívání je minimální.

Ve všech sedmi hospitovaných hodinách převažovala frontální výuka, pouze ve dvou případech byla zařazena skupinová práce. Stavba a časová organizace hodin byla až na výjimky dobrá, zásadní nedostatky byly v této oblasti u učitele v 6. ročníku. Výrazné rezervy byly zaznamenány ve využívání učebních pomůcek a zvláště didaktické techniky. V hodinách většinou chyběla diferenciací vzhledem ke schopnostem žáků a to jak kvantitativní (zadávání dalších příkladů stejné obtížnosti), tak i kvalitativní (rozdílná náročnost řešených úloh). Ve více jak polovině hospitovaných hodin byly zaznamenány odborné chyby (neúplné zápisy slovních úloh, nepřesné čtení desetinných čísel, neúplné zápisy matematických vzorců apod.). Pouze ojedinele bylo v závěru hodin prováděno shrnutí a systematizace probíraného učiva.

V některých hodinách chyběla úvodní motivace. Průběžná motivace formou řešení praktických úloh a zařazováním mezipředmětových vztahů měla velmi dobrou úroveň ve třídách VI. C, VII. B a IX. A, v ostatních hodinách se objevovala minimálně. Pouze v jednom případě bylo provedeno závěrečné hodnocení práce žáků v hodině.

Vzájemná komunikace mezi vyučujícími a žáky byla převážně bezproblémová, většinou ale nebyl aktivně rozvíjen slovní projev žáků. Žákům v VI. A a VI. B nebyl dán dostatečný časový prostor pro formulaci odpovědí, vyučující si často na zadanou otázku odpověděl sám. Žáci převážně respektovali stanovená pravidla jednání a chování, dílčí projevy nekázně byly zaznamenány v některých fázích dvou vyučovacích hodin.

Výuka matematiky na 2. stupni byla celkově hodnocena jako průměrná.

Fyzika

V 6. ročníku se fyzika vyučuje s jednohodinovou týdenní dotací, v 7. až 9. ročníku se vyučují dvě hodiny fyziky týdně. Uvedené hodinové dotace odpovídají učebnímu plánu příslušného vzdělávacího programu. Pro žáky 8. a 9. ročníku se zájmem o předmět je zřízen volitelný a nepovinný předmět praktika z fyziky, který by měl být vyučován s dvouhodinovou týdenní dotací (do doby inspekce mělo být v tomto školním roce odučeno celkem 64 vyučovacích

hodin, ve skutečnosti se odučilo pouze 46 hodin, zbývající hodiny se neuskutečnily pro nemoc učitelky či organizační důvody). Předložené časové tematické plány učiva fyziky kopírují používané učebnice, ne vždy jsou v souladu s učebními osnovami (např. chybí učivo o klidu a pohybu těles). V některých případech zápisy v třídních knihách nekorrespondují se zpracovanými časovými plány učiva, dle zápisů v třídních knihách jsou však učební osnovy plněny. V bezprostřední přípravě učitelky na výuku byly v některých případech zjištěny rezervy.

Fyziku vyučuje ve škole odborně i pedagogicky způsobilá učitelka. Výuka probíhá v odborné pracovně fyziky, ve které nejsou rozvody vody a odpadů na pracovní místa žáků, rozvod elektrické energie je řešen provizorním způsobem (prodlužovací šňůry). Vybavení učebními pomůckami je standardní, převažují starší pomůcky, v dostatečném počtu nejsou žákovské soupravy na elektrostatiku a některé další běžné pomůcky (odměrné válce, teploměry apod.). Uložení učebních pomůcek v kabinetu je však naprosto nepřehledné a nesystematické. Didaktická technika (zpětný projektor, promítací přístroj KP8) je k dispozici, výukové počítačové programy pro fyziku škola nevlastní. Používané učebnice jsou součástí ucelené řady.

Hospitováno bylo celkem ve třech vyučovacích hodinách, z toho dvě hodiny klasické frontální výuky a jedna hodina laboratorních prací. Dílčím pozitivem klasických hodin bylo provedení demonstračního pokusu a používání mapy Sluneční soustavy. Výrazným negativem však byla roztržitost výuky, učivo nebylo postupně vyvozováno, chybělo jeho systematické uspořádání a zdůraznění základního učiva. Často byly uváděny i podružné a vzhledem k probíranému učivu nepodstatné podrobnosti. V zápisech řešených fyzikálních úloh na tabuli i v sešitech žáků chyběly jednotky fyzikálních veličin. Ve sledované hodině laboratorních prací chyběly organizační pokyny, činnost žáků nebyla učitelkou nijak řízena, žáci nebyli vedeni k systematickosti a důslednosti při provádění laboratorní práce. Předložené zápisy z dříve prováděných laboratorních prací jsou neúplné (často nejsou uvedeny použité pomůcky, chybí popis pracovního postupu, nejsou uvedeny závěry). V žádné z hospitovaných hodin nebylo provedeno závěrečné shrnutí probíraného učiva.

Dílčí rezervy byly zaznamenány také v oblasti vstupní a průběžné motivace žáků. Výrazné nedostatky z hlediska objektivnosti hodnocení žáků byly zjištěny v hodině VIII. B. V průběhu vypracování samostatné klasifikační písemné práce někteří žáci podváděli (nerespektovali rozdělení do skupin, opisovali). Zadáání této písemné práce navíc neúměrně preferovalo teoretické poznatky, velmi málo bylo zaměřeno na využití učiva v praxi.

V průběhu obou klasických hodin byla patrná nesoustředěnost žáků, někteří částečně narušovali výuku svou nekázní. Negativem byla tolerance nečestného jednání některých žáků. Zcela nezvládnutá z hlediska interakce byla hodina laboratorních prací, kdy žáci nedodržovali pravidla komunikace (spontánní, neřízená komunikace, překřikování, pokřikování, netolerance).

Na základě studia dokumentace a zjištění z hospitovaných hodin je výuka fyziky celkově hodnocena jako pouze vyhovující.

Přírodopis, chemie

Časové dotace předmětů dané učebním plánem jsou dodrženy, předměty přírodopis v 6., 8. a 9. ročníku a chemie v 8. a 9. ročníku jsou vyučovány vždy dvě hodiny týdně. Pro přírodopis v 7. ročníku je vymezena pouze jedna hodina; vzhledem k rozsahu a náročnosti učiva není tato úprava učebního plánu vhodná, do značné míry negativně předurčuje charakter výuky. Obsah učiva mají vyučující rozplánován do jednoduchých časově tematických plánů, které z hlediska využitelnosti mají převážně jen orientační nebo formální význam. Závislost obsahu učiva na učebnicích byla nejproblematičtější v chemii v 8. ročníku. Nevhodným rozložením

učiva do dvou ročníků si vyučující vytvořila v 8. třídách jen velmi omezený časový prostor pro aktivizující a prožitkové učební metody. I když byla výuka odborně a věcně správná, žáci se ve sledovaných hodinách s novým učivem převážně jen pasivně seznamovali. Nedodržení učebních osnov podle zápisů v třídních knihách a sešitech žáků i v přímo sledované výuce nebylo zjištěno. Laboratorní práce z obou předmětů jsou zařazovány. V nabídce volitelných i nepovinných předmětů, včetně zájmových útvarů, se přírodovědné zaměření nevyskytuje. Pozitivním jevem výuky je úspěšné zapojování žáků do biologických olympiád. Vlastní příprava vyučujících na sledovanou výuku byla rozdílná, často s didaktickými rezervami.

Předměty vyučují tři učitelky, všechny splňují svým vzděláním podmínky odborné a pedagogické způsobilosti.

Prostorové podmínky výuky jsou dobré, vyučuje se v pracovně chemie a přírodopisu. Vlastní vybavenost učeben je průměrná. Stupňovitě uspořádaná pracovna chemie postrádá rozvody vody a plynu, kromě výzdoby a nástěnných pomůcek odpovídá běžné standardní třídě. Zásobení chemikáliemi a laboratorním sklem je jen na základní úrovni, předností je přímo navazující kabinet. Prostředí v dalších dvou třídách je rovněž klasické, k výuce přírodovědných předmětů přizpůsobené např. výstavkami kvetoucích rostlin, různých přírodnin a pomůcek. Počet mikroskopů pro žáky je dostatečný, další laboratorní vybavení pro samostatná pozorování je pouze na základní úrovni, v případě potřeby vyžaduje improvizaci. Učební techniku představují především dva zpětné projektory, videorekordér a starší typy promítacích přístrojů. Během hospitací byla technika použita jen jedenkrát a velmi okrajově.

Organizace výuky spolu s psychohygienickými podmínkami měly ve sledovaných hodinách rozdílnou úroveň od velmi dobrých až po ještě vyhovujících. Kvalitní byly hodiny přírodopisu v 8. a 9. ročníku. Vyučující dokázala žáky zaujmout různými druhy činností, umožňovala jim samostatné aktivní učení, vedla je k přemýšlení a vyvozování. Všechny učební fáze byly materiálně i organizačně dobře zajištěny, časová struktura byla bezproblémová. Obě hodiny splnily stanovené učební cíle.

Další dvě hodiny přírodopisu měly organizační rezervy. Hlavním problémem bylo transmisivní pojetí učebního procesu, žáci byli převážně jen učebním objektem s malou možností aktivní seberealizace. Didaktické nedostatky se projevíly také v časové organizaci hodin, např. písemná práce zadávaná pouze diktováním širokých a nepřesných otázek zabrala čas, který chyběl v závěru při sledování videofilmu, v další hodině nezbyl čas na zápis; využití živých rostlin mělo jen dokumentární hodnotu, nebylo optimálně využito pro učební činnosti.

Hodiny chemie v 8. ročníku vypověděly rovněž o rezervách až nedostatcích. Opakovací fáze probíhaly formou frontálního rozhovoru (bez názorných pomůcek), nebo formou písemné práce s nakopírovanými otázkami. Nové učivo bylo prezentováno velmi rychlým výkladem s několika nevýraznými demonstračními pokusy. Po zápisu do sešitu následovalo opět velmi rychlé shrnutí, které provedla před závěrem hodin opět vyučující. Expozice nového učiva nebyla dostatečně metodicky rozfázovaná, žákům nebyla dána dostatečná možnost sledovat a chápat děje při pokusech (typy pokusů byly vhodné pro promítání zpětným projektorem, který stál nepoužit v učebně, nebo byl pokus předveden až dodatečně po zápisu učiva do sešitů), nemohli dobře vyvozovat vztahy mezi sledovaným dějem a jeho chemickým zápisem ani chápat širší chemické souvislosti s praktickým využitím. Rezervy byly také v bezpečnosti jednoho z prováděných pokusů. Kontrolní zpětná vazba chyběla. Příležitostí k aktivnímu učení bylo velmi málo, školní výuku musí žáci individuálně doplňovat vysokým podílem domácího pamětného učení.

Hlavními motivačními vlivy ve sledovaných hodinách byly dobré vztahy mezi učitelkami a žáky, všechny třídy se snažily vyhovět kladeným požadavkům. Cílených vstupních nebo

průběžných motivačních prvků bylo celkově velmi málo, i když ve všech hodinách byl oznámen učební cíl nebo program a všechny učitelky provedly závěrečné shrnutí nového učiva. Zájem o předměty je výrazně podporován také klasifikací, často obsahem učiva, někdy i učebními metodami a formami, v přírodopisu navíc soutěžení. Klasifikace byla ve všech případech zjištěna jako uvážlivá a neagresivní, ve sledovaných hodinách ústní individuální zkoušení neprobíhalo. Všechny vyučující dokázaly ve svých hodinách vytvořit přátelskou atmosféru, u žáků mají přirozenou autoritu. Prostor pro plánovitě rozvíjenou komunikaci žáků byl různý, převážně průměrný, výjimečně s výraznými nedostatky.

Výuka předmětů přírodopis a chemie byla v souhrnu sledovaných ukazatelů hodnocena stupněm průměrný.

Přírodověda, prvouka

Výuka předmětů koresponduje s učebním plánem zvoleného vzdělávacího programu. Osnovy jsou rozpracovány do časově tematických plánů dobře sloužících ke koordinaci výuky v jednotlivých ročnících. Porušení učebních osnov nebylo zjištěno. Pozitivem výuky je zařazování přírodovědných vycházek, exkurzí a dílčích projektů. Bezprostřední příprava některých sledovaných hodin vykazovala rezervy v kvalitnějším materiálním zabezpečení a promyšlenější volbě metod a forem práce.

Výuku zabezpečují převážně vyučující odborně a pedagogicky způsobilí, z menší části vyučující se středoškolským pedagogickým vzděláním nebo vyučující se vzděláním pro 2. stupeň.

Podmínky pro výuku obou předmětů jsou převážně velmi dobré, většina hodin probíhá v pěkných a podnětných kmenových učebnách, pouze jedna z pátých tříd, která je umístěna v budově 2. stupně, nemá podmínky optimální. Zde hospitovaná hodina probíhala ve stupňovitě uspořádané učebně chemie s výrazně nevhodnou výškou stolů a židlí pro věkovou kategorii dětí, prostředí neposkytovalo žádnou motivaci k předmětu. Naopak kmenové třídy na 1. stupni mají charakter pedagogických dílen, s pomůckovým a částečně i technickým zázemím. Velmi dobře byla vybavena učebna 4. ročníku, kde kromě pomůcek, běžné techniky a encyklopedických knih žáci běžně využívají počítačové pracoviště s výukovými programy.

Z hlediska psychohygienických požadavků nebyly kromě již zmiňovaného žákovského nábytku v jedné páté třídě zjištěny nedostatky. Některé třídy jsou vybaveny relaxačními koberci a rehabilitačními míči pro alternativní sezení žáků s vývojovými poruchami chování, v některých hodinách byl zřejmý individuální přístup a diferenciací vyučujících k těmto dětem. Způsob volby metod a forem práce v části sledovaných hodin nedával žákům možnost potřebné relaxace, cílené zařazení přímé relaxace někdy nelogicky zasahovalo do struktury hodin, efekt byl nízký.

Organizace hodin měla odlišné pojetí od vynikající až po průměrné. Ve 4. ročníku při projektové výuce měli všichni žáci možnost učit se prožitkovou formou, snadno a dobře chápali danou problematiku. Učební metody a formy je vedly k rozvoji samostatnosti, vlastního úsudku, iniciativy, ke spolupráci, k tvořivému a kritickému myšlení. Vyhledávali informace v různých knihách, velmi dobře uplatňovali dovednosti získané v různých předmětech. V hodinách 2. ročníku byla vhodně střídána frontální, samostatná a skupinová práce žáků. Kladem bylo nenásilné zařazování výchovných momentů, menší rezervy byly zaznamenány v organizaci kooperativních technik a předávání kompetencí žákům. Sledované hodiny v ostatních ročnících byly typem klasické výuky, založené na heuristickém rozhovoru, s minimálním nebo netvůřčím využitím pomůcek a bez učební techniky. Žáci byli převážně jen v rolích posluchačů a diváků, předkládání hotových informací vyučujícími snižovalo výslednou efektivitu výuky. Negativem jedné z hodin byly nelogičnost stavby probíraného učiva a chybná odborná terminologie.

Zatím co činnostní projektová a kooperativní výuka žáky zcela uspokojovala a udržovala jejich trvalý zájem, v ostatních hodinách musely učitelky kompenzovat chybějící didaktické podmínky a aktivní učební metody vlastním osobnostním vkladem, např. schopností zaujmout dynamickým projevem. Učitelky doplňovaly základní informace k učivu o osobní zkušenosti, dobře působily čtené úryvky z populárně naučných knih, zařazené soutěže, mezipředmětové vztahy a aktualizace učiva vzhledem k čerstvým osobním prožitkům žáků (škola v přírodě).

Atmosféra sledovaných hodin byla vždy přátelská a pracovní, vztahy učitel - žák byly kvalitní. Hodnocení žáků mělo pozitivní charakter, klasifikace podle dokumentace je uvážlivá. Rozvoji komunikace dětí byla věnována přiměřená pozornost jen v menší části sledovaných hodin.

Výuka přírodovědy měla z hlediska sledovaných ukazatelů velmi dobrou úroveň, výuka prvouky průměrnou. Celkově byla sledovaná výuka zhodnocena stupněm průměrný.

Hudební výchova

Esteticko výchovný předmět je v 1. až 9. ročníku vyučován s jednoduhodínovou dotací týdně. Učební plán je dodržen, vyučování probíhá podle učebních osnov. Základní výuku posiluje zájmová oblast, na 1. i 2. stupni pracují dva dětské sbory, které vede jedna z učitelek hudební výchovy. Během roku jsou realizována různá veřejná vystoupení, která žáky pozitivně motivují k osobnímu hudebnímu a pěveckému rozvoji. Na škole pracuje rovněž pobočka soukromé umělecké školy s několika hudebními obory. Obsah učiva mají vyučující sestaven do jednoduchých časově tematických plánů, které mají pro vlastní výuku pouze základní orientační význam. Všechny sledované hodiny byly připraveny, ve 4. ročníku byla hodina součástí celodenního projektu. Průběh výuky byl sledován především v 5. až 9. ročníku.

Na 2. stupni jsou hodiny hudební výchovy situovány do odborné učebny. Jedná se o běžnou učebnu s klavírem, několika rytmickými nástroji, instalovanou zvukovou technikou a dalšími pomůckami. Nevýhodou je malý prostor pro pohybové aktivity, klasické vybavení a uspořádání třídy nenaplnuje a nepodporuje estetické požadavky předmětu. Z hlediska učebnic není stav dobrý, v 5. ročníku např. žáci používali učebnice s ideologicky nevhodnými texty, které si běžně odnášejí domů. Ve vyšších třídách jsou staré typy učebnic využívány pouze příležitostně. Zpěvníky, podle kterých výuka velmi často probíhá, nejsou zajištěny v potřebném množství.

Předností výuky je zkušenost vyučujících a jejich plná odborná a pedagogická způsobilost. Z hlediska psychohygienických podmínek a zásad nebyly zjištěny nedostatky.

Organizace hodin v 5. až 9. ročníku měla pozitiva, ale i rezervy. Hlavní společnou předností bylo časté zpívání, žáci znají mnoho písní ze zpěvníků "Já písnička", vždy bylo zařazeno biografické a teoretické učivo. Téměř vždy byl začleněn poslech, v 8. ročníku nácvik country tance. V IX. třídě se žáci spolupodíleli na obsahu hodiny připravenými referáty a poslechem skladeb podle vlastního výběru. Zpěv žáků byl vždy doprovázen klavírním doprovodem. Ve 4. ročníku byly zařazené progresivní činnosti, které dávaly možnost sebeuvědomění estetického prožitku a vlastního procítění, např. při spojení výtvarného a hudebního vyjádření, nedostatkem byla chybějící instrumentace.

Zmiňované organizační rezervy v 5. až 9. ročníku byly zejména v oblasti cílené hudební kultivace. V hodinách se nepracovalo s různými výrazovými prostředky, např. s dynamikou a rytmem. Diferenciace hlasové výchovy vzhledem k předpokladům žáků byla velmi malá, nebo zcela chyběla, písně byly zpívány vždy jen v jedné tónině bez ohledu na hlasové možnosti chlapců a dívek a vždy jen unisono. Orffovské nástroje byly zařazené pouze velmi okrajově, instrumentální doprovody písní nebyly vždy dobře zvládnuty. Rezervy byly také při nácviku tance, z prostorových důvodů se mohlo aktivně zapojit pouze několik párů.

Z hlediska motivace se všechny učitelky snažily v rámci možností žáky zaujmout, v hodinách střídaly různé hudební činnosti, dobře působila jejich přirozená osobní autorita. Výroční klasifikace je přiměřená bez výrazných negativních jevů, pouze v některých případech se v průběžné klasifikaci objevují i nedostatečné známky za znalosti biografického a teoretického učiva, např. v 6. ročníku z diktátů zjišťujících znalosti not.

Atmosféra sledovaných hodin byla vždy pracovní a vstřícná, žáci dostávali příležitost o hudbě a svých postojích, vědomostech nebo zážitcích hovořit.

Výuka předmětu hudební výchova byla v souhrnu sledovaných ukazatelů hodnocena stupněm průměrný.

Tělesná výchova

Dotace hodin v předmětu tělesná výchova je v souladu s učebním plánem - pro všechny ročníky dvě hodiny týdně. Učivo je rozpracováno do časově tematických plánů umožňujících koordinaci výuky. Další sportovní aktivity jsou žákům nabízeny prostřednictvím volitelných a nepovinných předmětů sportovní výchova (zaměření volejbal a florbal) a zdravotní tělesná výchova. Žáci školy se s dobrými výsledky účastní řady nejrůznějších sportovních akcí. Pravidelně jsou pořádány lyžařské kurzy pro sedmé ročníky a kurzy základů plavání (pro celý první stupeň). Na školních výletech, exkurzích nebo na zahraničních zájezdech je mimo jiné naplňován tematický celek turistika a pobyt v přírodě. Ke zkvalitňování pohybových aktivit přispívá i možnost pohybu a hry na školním dvoře, zahradě, nebo hřišti v době velké přestávky. Aktuální příprava vyučujících na sledované hodiny byla průměrná.

Výuku tělesné výchovy na prvním stupni zajišťuje deset vyučujících, z toho dvě učitelky nemají příslušnou odbornou a pedagogickou způsobilost. Tento fakt neměl ve sledovaných hodinách negativní vliv na kvalitu výuky. Na druhém stupni mají čtyři vyučující tělesné výchovy příslušnou kvalifikaci. V některých hodinách vypomáhal při výuce pracovník vykonávající civilní službu, vzhledem k jeho aprobaci byl pozitivním přínosem těchto hodin. Problematická je jeho činnost v době, kdy vykonává výchovnou a vzdělávací činnost mimo dozor zodpovědného pedagoga.

Škola má k dispozici tělocvičnu, která je umístěna v budově prvního stupně. Její vybavení umožňuje plnit učební osnovy gymnastiky a některých sportovních her v plném rozsahu, problematické z hlediska bezpečnosti je nevhodné umístění basketbalových košů přímo na stěnu tělocvičny. V současné době je porušena palubová podlaha, špinavé, nevymalované stěny nepůsobí dobrým estetickým dojmem. Vedle budovy tělocvičny je nově vybudované víceúčelové hřiště s umělým povrchem a s doskočištěm pro skok do dálky. Žáci druhého stupně většinou využívají místní sportovní halu a přilehlý areál, které jsou od školy vzdáleny několik set metrů. Vybavení sportovní haly, ve které je umístěn kromě hlavní plochy ještě gymnastický sál, je velmi dobré a pro žáky podnětné. Venkovní areál umožňuje plnit osnovy všech atletických disciplín, omezené možnosti jsou pouze pro vytrvalostní běhy. Vybavení sportovním náčiním v jednotlivých kabinetech je průměrné a postupně doplňované, částečný nedostatek je pouze u míčů na basketbal.

Výuka do pátého ročníku probíhá koedukovaně a od šestého ročníku odděleně. Organizaci a psychohygienu hodin tělesné výchovy na druhém stupni negativně ovlivňuje chybějící tělocvična. Vzhledem k tomu, že škola využívá sportovní halu a areál několik set metrů vzdálených od budovy základní školy, začínají hodiny s časovým posunem. Rovněž vysoký počet žáků ve skupinách (až 31 žáků) negativně ovlivňuje intenzitu a efektivitu výuky. V době inspekce byla dokonce jedna početnější skupina dvouhodinového volitelného předmětu sportovní výchova v rozporu s platným učebním plánem rozdělena učitelem na dvě skupiny po jedné vyučovací hodině.

Cvičení zařazená do úvodních částí měla za cíl rozcvičení a protažení organismu, v těchto částech hodiny měli žáci možnost zapojení do řízení výuky. Náplní hlavní části hodin bylo opakování a prohloubení již dříve osvojených dovedností. Organizační nedostatky a narušení plynulosti výuky v některých sledovaných hodinách byly způsobeny tím, že se učitelé nedomluvili na průběhu vyučování na jednom sportovišti. Kontrolou třídních knih bylo zjištěno, že je rovnoměrně zařazováno učivo gymnastiky, atletiky a sportovních her, v menší míře, zvláště u některých skupin děvčat, jsou zařazovány rytmické a kondiční činnosti s hudbou. V některých hodinách prvního a druhého ročníku chyběl ze strany vyučujících důraz na hrové pojetí hodin. Ve výuce třetiny sledovaných hodin se projevíly drobné odborné nedostatky (rozcvičení, nácvik hodů, ...).

V úvodu hodin při nástupu byli žáci seznámeni s obsahem hodiny. K průběžné motivaci přispívaly ukázky požadovaných cviků vyučujícím, časté pochvaly, oceňování pokroku nebo taktní opravování chyb. V některých hodinách chybělo vyhodnocování výkonů žáků, což je nepodněcovalo k větší soutěživosti. Žáci většinou cvičili se zájmem, cvičení probíhala v atmosféře důvěry a radostného prožitku z pohybového výkonu.

Stanovená pravidla chování žáci dodržovali. Při hrách a soutěžích měli dostatek prostoru pro vzájemnou spolupráci a projevování tolerance. Vyučující respektovali osobnost žáků, měli k nim velmi pěkný vztah. V jejich verbální a neverbální komunikaci nebyly pozorovány nedostatky.

Průběh vzdělávání v tělesné výchově je na podkladě zjištěných skutečností ve většině sledovaných oblastí hodnocen jako průměrný, oblast motivace, hodnocení, interakce a komunikace je hodnocena jako nadprůměrná. Výuka tělesné výchovy má celkově průměrnou úroveň.

Praktické činnosti

Hodinová dotace je v souladu s učebním plánem vzdělávacího programu Základní škola. Ze širokého spektra praktických činností, kterými se mohou žáci druhého stupně ve školním prostředí zabývat, škola v rámci svých podmínek vybrala témata: v šestém ročníku pěstitelství a práce s počítačem, v sedmém a osmém ročníku práce s technickými materiály a práce na počítači, v devátém ročníku příprava pokrmů a volba povolání. V době inspekce byly hospitovány hodiny na prvním stupni a pěstitelské práce a práce s počítačem na druhém stupni. Tematicky obdobně je zaměřen volitelný a nepovinný předmět informatika, v současné době chybí určitá návaznost učiva tohoto předmětu na učivo praktických činností.

Praktické činnosti vyučuje šest pedagogů na prvním stupni, z toho tři s odbornou a pedagogickou způsobilostí, celkově je kvalifikovaně odučeno pouze třicet procent hodin. Výuku druhého stupně zajišťují čtyři učitelé, z nichž pouze jedna vyučující nemá příslušnou kvalifikaci, z celkového počtu hodin je polovina odučena pedagogy s pedagogickou a odbornou způsobilostí. Chybějící kvalifikace neměla vliv na kvalitu sledované výuky.

Prostorovým zázemím pro výuku prvního stupně jsou především kmenové učebny, na druhém stupni školní dílna, cvičná kuchyňka a počítačová učebna. Počítačová učebna byla v době inspekce již několik týdnů bez příslušného počítačového vybavení (škola očekává v dohledné době vybavení učebny z finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu). K dispozici byly pouze tři počítače v jazykové učebně. Malá cvičná kuchyňka je funkčně zařízená, avšak značně neuspořádaná (např. uložení potravin společně s kuchyňským nádobím a písemnou dokumentací v jedné skřínce). Stísněné prostorové podmínky má i školní dílna, vybavení náradím je standardní. Vlastní pozemek k výuce pěstitelství škola nemá, navýšení hodinové dotace právě v šestém ročníku je proto vzhledem k těmto podmínkám neadekvátní. Materiální zabezpečení předmětu je průměrné. Žáci nemají učebnice, zavedeny jsou pouze sešity.

Pracovní výchova se vyučuje ve skupinách s přiměřeným počtem žáků. Struktury zhlédnutých vyučovacích jednotek odpovídaly věku žáků a na prvním stupni i výukovým cílům. Z kontroly třídních knih, z rozhovorů s pedagogy a zvláště pak ze zhlédnutých hodin druhého stupně vyplynulo, že výuka tohoto předmětu je z velké části teoretická, což je v přímém rozporu se specifickými cíli tohoto předmětu.

Organizační pokyny vyučujících na prvním stupni byly jasné, srozumitelné, organizace výuky umožňovala všem žákům úspěšné uplatnění, všichni zažili radost z výsledků své činnosti. Převážná část sledované výuky umožňovala kooperativní způsoby práce a respektovala individuální zvláštnosti žáků. Hospitovaná výuka na druhém stupni zaměřená na pěstitelství dublovala výuku přírodopisu (probírán vznik půdy, půdní druhy, orgány a stavba rostlin, ...), pouze okrajově se dotýkala osnov tohoto předmětu (poznávání a určování polních plodin). Ve skupině žáků, kteří měli práci na počítačích, se celá první hodina odvíjela na teoretické bázi, bez využití praktických ukázek a pomůcek. Z této teorie žáci dokonce psali test. V druhé hodině, kdy tři až čtyři žáci měli k dispozici jeden počítač, byly procvičovány pouze elementární dovednosti (zapnutí počítače, otevření a zavření okna programu Windows, ...).

Ve všech sledovaných hodinách panovala klidná atmosféra, vyučující prvního stupně dobře žáky motivovali správným vysvětlením i výběrem zajímavých činností. Komunikace mezi vyučujícími a žáky byla velmi dobrá, založená na přirozené autoritě, vzájemné důvěře a na respektování předem dohodnutých pravidel.

Výuka předmětu má na prvním stupni převahu pozitiv, na druhém stupni jsou pozitiva a negativa v rovnováze. Průběh vzdělávání v praktických činnostech je na podkladě zjištěných skutečností celkově hodnocen jako průměrný.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve sledovaných oblastech

Plánování a příprava většiny sledovaných předmětů měly negativa a pozitiva v rovnováze. Materiální a psychohygienické podmínky výuky, organizace, metody a formy práce 1. stupně měly velmi dobrou úroveň v českém jazyce, matematice a přírodovědě, na 2. stupni ve většině předmětů průměrnou, citelně slabá místa byla zaznamenána v předmětu fyzika. Personální zajištění výuky 1. stupně je příznivější. Motivace a hodnocení na 1. stupni stejně jako komunikace a interakce byly spíše nadprůměrné. Četnost a účinnost motivace hodnocení, interakce a komunikace 2. stupně měly ve sledovaných hodinách pozitiva a negativa v rovnováze.

Celkově měla kvalita výchovně vzdělávacího procesu průměrnou úroveň.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Nově stanovené koncepční cíle ředitelky školy vycházejí z analýzy stavu školy, materiálních a demografických podmínek, které za dobu svého čtyřletého působení ve funkci ředitelka školy důvěrně zná. Stanovené vize jsou reálné, v některých oblastech postavené na dřívějších pozitivních zkušenostech a úspěších, s cílem je dále rozvíjet. Negativem tohoto managerského záměru je absence většího podílu participace ostatních pracovníků školy na stanovení strategických cílů spolu s určením jejich osobních odpovědností a průběžným vyhodnocováním sloužícím škole k jejímu dalšímu posunu.

Plán práce školy na školní rok 2001/2002 má pouze rámcový charakter, je rozdělen na oblasti výchovy, vzdělávání a organizaci školního roku. Zejména oblast vzdělávání není blíže

specifikována a rozpracována. Týdenní operativní plány jsou funkční, svědčí o širokých aktivitách školy.

Realizace vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2, včetně Úprav a doplňků čj. 25 018/98-22 vykazuje dle inspekčních zjištění značné rezervy v plánování učiva do jednotlivých ročníků a v nerespektování již zmíněných Úprav a doplňků. Jednotlivé časově tematické plány zpracované vyučujícími mají celkově rozdílnou úroveň od funkčních, aktualizovaných a průběžně doplňovaných až po formální, nekoordinované a nekorespondující s učebními osnovami. Naopak velmi dobrou kvalitu mají individuální vzdělávací plány pro žáky se specifickými poruchami učení.

Škola poskytuje netradiční a velmi přínosný systém nabídky volitelných a nepovinných předmětů. Možnost volit si z více nabídek, kdy se předmět stává pro některé žáky volitelným a pro jiné nepovinným, dává možnost bohatšího osobnostního rozvoje. Rovněž již nějakou dobu využívané a postupně rozšiřované projektové vyučování (nejen v rámci tříd, ale i školy) má velmi dobrou odezvu ze strany žáků i učitelů, přispívá k rozvoji žákovských vědomostí, dovedností a kompetencí.

Kvalita, rozsah a účelnost plánování vzhledem k velikosti a podmínkám školy má negativa a pozitiva v rovnováze.

Organizování

Organizační uspořádání školy vychází z potřeb a ztížených podmínek, které klade na řízení poměrně velká vzdálenost dvou školních budov (1. a 2. stupeň), umístění jednoho 5. ročníku na 2. stupeň, kompenzace chybějících tělocvičen využíváním několik set metrů vzdálené sportovní haly. Ředitelka stanovila vzhledem k náročným provozním podmínkám školy dvě zástupkyně. Obě mají určené kompetence a k nim odpovídající pravomoci. Jasně jsou stanoveny povinnosti dvou výchovných poradkyň, třídních učitelů a všech pedagogických a provozních pracovníků. S pracovním řádem pro zaměstnance škol a školských zařízení byli prokazatelně všichni zaměstnanci seznámeni. Přímá vyučovací povinnost ředitelky je o dvě hodiny větší, obdobně je stanovena tato povinnost u obou zástupkyň. Navýšení přímé míry vyučovací povinnosti vedoucích pracovníků má negativní dopad zvláště na celkovou kvalitu kontrolního systému.

Poradní orgány nejsou zdrojem podnětů pro ředitelku a námětů pro pedagogickou práci učitelů. Záznamy z pedagogických rad mají spíše popisný charakter, projednávání problematiky výchovné a vzdělávací práce se dotýkají velmi okrajově. Metodickou funkci velmi málo plní i předmětové komise, z nichž některé se scházejí pouze na začátku školního roku a každoročně řeší pouze organizační záležitosti. Nedostatky se projevíly v plánování výuky některých předmětů (český jazyk, dějepis,...). Metodické sdružení prvního stupně se oproti tomu pravidelně schází, v programu těchto porad je i předávání zkušeností a doporučení k využívání modernějších forem a metod práce ve výchovně vzdělávacím procesu.

Školní řád vypracovaný před čtyřmi roky spolu se žáky školy je pravidelně aktualizovaný. Některé body tohoto řádu neodpovídají reálné organizaci a provozu školy. Nejsou v něm zapracovaná například práva žáků, organizace odchodu žáků na oběd a ustanovení metodických pokynů týkajících se zneužívání návykových látek a záškoláctví. Pravidlo týkající se povinnosti žáků omlouvat svou školní nepřítomnost je uvedeno pouze v neveřejné části školního řádu.

V rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení je chybně uveden název školy. Obdobný nedostatek vykazuje kulaté úřední razítko školy, na němž je jiný název školy než v uvedeném rozhodnutí, tento název však není ani v souladu

s platnými právními předpisy.

Povinná dokumentace vedená třídními učiteli vykazuje formální nedostatky (nestandardní opravy, v třídních knihách chybí řada zápisů obsahu jednotlivých hodin, některé zápisy jsou nekonkrétní, chybějící podpisy...). Předložený rozvrh hodin vykazoval několik drobných administrativních chyb.

Velmi dobrý je systém volitelných předmětů, žáci si mohou vybrat ze čtrnácti skupin. Do nepovinných předmětů je zapojena více jak čtvrtina všech žáků školy. Problematické je vykonávání některých činností ve výchovně vzdělávacím procesu pracovníkem vykonávajícím civilní službu ve škole a odpadávání hodin (například odpoledních před svátky a prázdninami). Zásadní nedostatek byl zjištěn při kontrole protokolů z opravných komisionálních zkoušek z matematiky konaných v srpnu a září roku 2001, z nichž vyplývá, že komise pro tyto zkoušky byla stanovena pouze dvojčlenná.

V rozporu s právními předpisy je i vybírání finančních prostředků od rodičů žáků některých tříd na pracovní texty, přičemž škola neposkytla žákům základní učebnice.

Velmi rozsáhlé stěhování žáků do jednotlivých tříd, které v řadě případů nemá vzhledem k podnětnosti učeben zvláštní význam, má negativní vliv na psychohygienické podmínky (výška žakovského nábytku vzhledem k antropometrickým předpokladům žáků, zkrácený odpočinek během přestávky ...). Příznivý vliv na odpočinek žáků má naopak využívání školního dvora a zahrady během velkých přestávek k pohybovým aktivitám. Rodiče žáků kladně hodnotí možnost objednat si ve škole pro své děti svačiny. Stavbou nové jídelny došlo ke značnému zkvalitnění úrovně stolování.

Informační systém je postaven na standardních nástrojích (nástěnky, denní kontakt s učiteli, ...) a umožňuje funkční přenos zpráv od vedení školy k učitelům a naopak. O prospěchu a chování se mohou rodiče informovat na třídních schůzkách, v konzultačních hodinách jednotlivých učitelů nebo po vzájemné domluvě. Na počátku roku je vydáván informační leták pro rodiče. Ze zápisů v notýscích a žakovských knížkách vyplynulo, že informace o hodnocení žáka mají různou kvalitu a odlišnou četnost (dle učitele). Nadprůměrná je aktivita školy směrem k široké veřejnosti. Pravidelná účast na výstavách ve výstavní síni v obci, vystupování pěveckého sboru při různých příležitostech města, školy a blízkého okolí, každý měsíc pořádání sportovních nebo kulturních akcí s účastí žáků školy. Měsíčně vychází jedna stránka informací o dění ve škole v místním tisku. Nadprůměrná je i účast žáků na olympiádách, soutěžích a sportovních akcích. Každoročně vedení školy vyhodnocuje a odměňuje nejlepší žáky školy z různých oblastí školní činnosti. Schránku důvěry spíše využívají ke své práci výchovně poradkyně, ředitelka převážně spoléhá na přímý kontakt s dětmi, některé podněty získává ze školního časopisu "Školní svět". Již několik let je vedena kronika školy.

Výroční zpráva, vyjma některých formálních chyb, neposkytuje dostatečné informace o zařazování žáků, kvalitní autoevaluační funkci sloužící pozitivnímu vývoji školy zatím neplní.

Kvalita a funkčnost organizačního uspořádání školy vzhledem k podmínkám školy má celkově průměrnou úroveň, s citelně slabými místy vyplývajícími z neefektivní a nesystematické kontroly.

Vedení a motivování pracovníků

V organizaci školy je začleněno kromě pedagogické rady tzv. širší vedení, jako poradní orgán ředitelky školy. Ze zjištění ČŠI a dokumentace je zřetelná vyšší kvalita operativního řízení, kterým je krátkodobě zabezpečován chod školy. Nižší úroveň má perspektivní strategické řízení. Projevuje se nevyvážeností kontrolního systému, částečně zaměřením dalšího

vzdělávání pedagogických pracovníků, ne zcela optimální spoluprací metodických orgánů apod. Zápisy z jednání pedagogických rad jsou redukovány na statistické přehledy prospěchu a chování žáků, chybějí v nich zápisy, které by nasvědčovaly o řízení pedagogické práce, nebo které by analyzovaly vyskytující se prospěchové a kázeňské problémy a předkládaly případné závěry a doporučení.

Materiální a technické vybavení učeben, knihovna, odborné časopisy, kopírky ve sborovně, aktuální modernizace počítačového vybavení, přístup k internetu svědčí o snaze vedení školy zkvalitňovat pracovní zázemí.

Pozitivem dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků je účast na souvislém vzdělávání v oblasti jazyků, dovedností práce s počítačem i řízení školy. Pedagogičtí pracovníci se účastní i na dalších převážně předmětově zaměřených kurzech.

Kritéria pro přidělování nenárokových složek platu jsou stanovena, obsahují jak kvalitativní hlediska (úroveň pedagogické práce, podpora aktivity pracovníků), tak i taxativní hlediska (někdy problematická, vyplývající z povinností pedagogických pracovníků - př. opravy sešitů 1. stupeň, český jazyk a matematika). Ocenění kvalitní pedagogické práce učitelů ředitelkou školy převážně koresponduje s poznatky zjištěnými v průběhu inspekční činnosti. Specificky jsou stanovena kritéria pro měsíční odměny.

Učitelům, kteří vyžadují odbornou péči a pomoc, je nabídnuta účast na dalším vzdělávání, literatura, vzájemné konzultace. V některých případech byla zjištěna malá míra zpětné vazby o kvalitě práce těchto učitelů, neoptimální struktura hospitační činnosti. Chybí efektivní pomoc metodických orgánů, propojenost důkladné kontrolní činnosti, analýzy zjištěných poznatků a stanovení postupných účinných kroků (včetně následné kontroly) ke zlepšení stavu.

Systém, rozsah a efektivnost vedení a motivování pracovníků školy má celkově průměrnou úroveň.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní a hospitační kompetence a povinnosti jsou určeny v náplních práce vedoucích pracovníků. Kontrolní činnost je prováděna, avšak chybí jí pevně vytýčené cíle, vyhodnocování jejích výsledků, následná kontrola a především systematičnost. Plán kontrolní činnosti pro 1. i 2. stupeň má rámcový charakter, chybí určení zodpovědnosti u stanovených úkolů. V kontrolní činnosti absentuje analýza stavu dané oblasti; záznamy výsledků kontrolní činnosti nejsou žádným z vedoucích pracovníků pořizovány.

Hospitační činnost má operativní charakter, rámcové cíle hospitačí nejsou pro letošní školní rok stanoveny. Z provedených hospitačí jsou pořizovány písemné záznamy, v nichž jsou formulovány klady a zápory výuky, avšak chybí konkretizování závěrů a případných nápravných opatření. Rozbory hodin prováděné vedením školy v přítomnosti ČŠI měly požadovanou odbornou a didaktickou fundovanost u ředitelky školy. Zástupkyně ředitelky školy pro 2. stupeň sledovanou výuku spíše popisuje než analyzuje, záznamy hospitačí vedoucí pracovnice 1. stupně uvádějí především pozitiva, výuka je hodnocena jako dokonalá. Výsledky hospitační činnosti jsou projednávány s pracovníky a stvrzeny jejich podpisem. Celkovým nedostatkem hospitační činnosti je malá náročnost řídicích pracovníků na metodiku výuky. Frekvence hospitační činnosti a její rozsah neumožňují posouzení celého výchovně vzdělávacího procesu školy. Hospitační činnost není analyzována a její závěry neprojednává ani pedagogická rada školy.

Předmětové komise nezajišťují patřičný servis pro vedení školy. Nedodržování učebních osnov u některých předmětů je důkazem, že jejich práce má formální charakter. Vedení školy nevyvíjí dostatečný tlak na práci komisí a nepřenáší na ně konkrétní kompetence.

Dílčí nedostatky byly shledány v kvalitě kontroly pedagogické dokumentace. K sebehodnocení výsledků učení škola nepoužívá vlastní či standardizované testy a prověrky učiva. Do evaluace školy nejsou dostatečně zapojeny předmětové komise a metodická sdružení. Oblasti vzdělávacích výsledků chybí analytická činnost od vedení školy.

Zápisy z pedagogických rad, předmětových komisí, porad nepřinášejí analýzu kontrolní činnosti a její závěry nejsou v rámci okruhu pedagogů projednávány. Účinnost kontrolního systému vykazuje citelně slabá místa. Zpětnovazební mechanismy kontrolní činnosti nefungují dostatečně efektivně.

Systém, rozsah a účinnost kontrolních mechanismů má pouze vyhovující úroveň, výrazné nedostatky byly shledány především v dodržování učebních osnov a málo efektivním systému hospitační činnosti.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Kvalita podmínek vzdělávání má v oblastech plánování, organizace, vedení a motivování pozitiva a negativa v rovnováze. Oblast kontroly vykazuje celkově citelně slabá místa.

Podmínky vzdělávání mají celkově průměrnou úroveň.

HODNOCENÍ DALŠÍCH SOUČÁSTÍ ŠKOLY

Školní družina

Zařízení je umístěno do budovy 1. stupně, má tři oddělení s celkovým počtem 75 žáků. Navštěvují je žáci 1. až 4. ročníku, zajištěn je ranní a odpolední provoz. Prostorové, materiální i psychohygienické podmínky mají odpovídající úroveň. Venkovní podmínky se částečně zhoršily s přístavbou nové jídelny, družina ztratila možnost pobytu na chráněné školní zahradě se vzrostlými stromy a vytvořeným zázemím. Všechny tři vychovatelky mají požadované odborné pedagogické vzdělání, kompetence k řízení jednotlivých oddělení má stanoveny vedoucí vychovatelka. Výchovně vzdělávací práce je plánována i organizována dle psychohygienických zásad, denní režim je strukturován především jako kompenzace školní zátěže. Přesto, že je časový program odpolední družiny komplikován průběžnými odchody a příchody dětí na různé zájmové individuální aktivity, např. na výuku v umělecké škole, přesto je skladba zaměstnání dostatečně pestrá a přitažlivá. Děti si spontánně i organizovaně hrají, často tvoří, sportují, soutěží, chodí na výlety atd. Přístup vychovatelek navozuje přátelskou a komunikativní atmosféru. Důraz je kladen na posilování kladných vztahů, pocit bezpečí a na seberealizace. Děti jsou vedeny k dodržování pravidel společenského chování a upevňování hygienických návyků. Jejich spokojenost ve sledovaných hodinách byla evidentní, všechny se mohly realizovat podle svých zájmů a potřeb. Školní zařízení je vnímáno jako služba zaměstnaným rodičům, svým obsahem i přístupem velmi dobře doplňuje výchovně vzdělávací poslání školy. Předložená povinná dokumentace byla shledána bez závad.

Výchovně vzdělávací činnost školní družiny byla hodnocena stupněm velmi dobrý.

Školní jídelna

Charakteristika školní jídelny

Školní stravovna s kapacitou 600 denních jídel je součástí školy. Jedná se o zcela nové

moderní zařízení, které bylo uvedeno do provozu v lednu letošního roku. Ke stravování je v tomto školním roce přihlášeno 394 dětí a 36 pracovníků školy. Provoz jídelny je od 6:00 do 15:00 hodin, výdej stravy je zabezpečován od 11:15 do 13:45 hodin.

Hodnocení podmínek a organizace stravování

Nová školní jídelna je vybudována jako součást areálu I. stupně základní školy. Je vybavena moderní velkokuchyňskou technologií. Stavebně odděleny jsou přípravná masa, těsta, zeleniny, vyloukárna vajec, mytí černého a stolního nádobí, skladovací prostory. Ke stravování slouží prostorná slunná jídelna se 160 místy u stolů. Přípravu stravy zabezpečuje 6 kuchařek na 5,9 úvazku a vedoucí jídelny na celý pracovní úvazek. Dvě kuchařky jsou vyučeny v oboru, odpovídající kvalifikaci má i vedoucí jídelny (SEŠ). V současné době je v průměru připravováno 359 jídel pro žáky a 35 pro dospělé. V nadúvazku pracovníce jídelny připravují denně 157 přesnídávek pro žáky I. stupně. Organizaci provozu řeší pracovní a sanitární řád jídelny. Stravování ve dnech kontroly bylo klidné a plynulé, dozory byly dodržovány dle rozpisu. Strávníci si mohou vybrat ze dvou připravovaných jídel, objednávkový systém není prozatím zaveden. Agenda jídelny spojená s vedením jednotné evidence je vedena na odpovídajících tiskopisech ručně, pouze k vyúčtování stravného využívá vedoucí jídelny na starším typu počítače program STRAVNĚ.

Hodnocení finančních, výživových a spotřebních ukazatelů

- a) Finanční normativ pro obě kategorie stravovaných je stanoven ve střední části rozsahu daného obecně závazným právním předpisem. Pracovnice jídelny se jej snaží čerpat tak, aby nedocházelo zejména ke konci kalendářního roku k vyšší úspoře nebo provaření (prosinec 2001 + 21,15 Kč).
- b) Průměrnou spotřebu u jednotlivých potravinových komodit jídelna sleduje a snaží se ji plnit s ohledem na výši finančního normativu. Nízká spotřeba se v kontrolovaných měsících projevila u ryb, mléka, mléčných výrobků a luštěnin. Nepodařilo se ji prozatím zvýšit ani po úpravě finančních normativů, která byla provedena od měsíce dubna letošního roku. Skladba a pestrost jídelníčku v kontrolovaných měsících říjnu - prosinci 2001 a dubnu 2002 byla dobrá u hlavních jídel. Mírné nedostatky se projevily v pestrosti polévek, hodnotící koeficient je v rozsahu 0,8 - 0,86.
- c) Strava je připravována dle platných receptur pro školní stravování. Spotřební normy zejména u masa jsou dodržovány, u příloh uzpůsobeny požadavkům strávníků. Oprávněnost úpravy spotřební normy u příloh byla ověřena při výdeji stravy. Technologické postupy i teplota pokrmů nebyly ve dnech kontroly porušeny.

Školní stravování má v současné době vytvořeny vynikající podmínky k přípravě jídel i pro vyšší počet strávníků. Prostory varny, jídelny i provozního zázemí jsou pěkné a světlé, ale dá se říci, že stále zatím probíhá zkušební provoz, který odhaluje menší nedostatky a ty bude třeba v budoucnu postupně dořešit. Práci kolektivu jídelny lze kladně hodnotit jak po stránce organizační tak hygienické. Úroveň kvality stravy je dobrá, vybavení kuchyně i nádobí jsou udržovány v čistotě. Ve školní jídelně převažovala pozitivní zjištění.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Výchovné poradenství a protidrogová prevence školy

Výchovnou poradenskou činnost zajišťují ve škole dvě vyučující. Na 1. stupni koordinuje tuto

oblast zástupkyně ředitelky školy pro 1. stupeň, výchovnou poradkyní pro 2. stupeň je vyučující s ukončeným specializačním studiem výchovného poradenství. Činnost výchovného poradenství školy je plánovitá, úzce spjatá s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Králově Dvoře. V rámcovém plánu je zahrnuta poradenská, metodická, informační činnost pro žáky, která je dále rozvedena do časového měsíčního plánu. Deník výchovné poradkyně přináší informace o celoročním dění výchovných problémů a jejich řešení. Informace o práci výchovné poradkyně uvádí žakovské knížky žáků, informační tabule ve vestibulu školy. Konzultační hodiny výchovné poradkyně jsou stanoveny.

Rozsáhlou oblastí týkající se žáků se specifickými poruchami učení se vedle výchovných poradkyň zabývají především vyučující českého jazyka. Na 1. stupni je 21 žák veden třemi učitelkami ve třech specializovaných skupinách. Čtrnáct žáků 2. stupně vyučují dvě učitelky ve dvou specializovaných skupinách. Všechny vyučující jsou absolventkami specializovaných kurzů, jedna z nich je absolventkou oboru specializovaná pedagogika. Obzvláště 1. stupeň je vybaven širokou škálou speciálních učebních pomůcek včetně specializovaných programů PC, které jsou ve výuce hojně využívány. Škola statisticky vykazuje vzdělávání 19 žáků s různými druhy zdravotního postižení, avšak do specializovaných skupin, ve kterých probíhá výuka, je zařazeno 35 žáků, které jsou do těchto skupin zařazeny na základě jednání a spolupráce s rodiči. Zpracované individuální vzdělávací plány jsou vyučujícími respektovány, v běžné výuce učitelé s těmito žáky pracovali spíše ojedinele. Individuální vzdělávací plány nejsou systematicky vyhodnocovány na pedagogických radách či poradách. Oblast pokroku a zlepšení žáků se specifickou poruchou učení není v poradním orgánu vedení školy rekapitulována.

Velmi dobře je výchovnou poradkyní vedena oblast profesní orientace žáků v závěrečných ročnících školy. Všech 46 vycházejících žáků školy je přijato na střední školy a učiliště. Informace o možnostech studia dostávali žáci a rodiče v rozsáhlém množství a včas.

Protidrogovou problematiku školy zaštiťují dvě protidrogové koordinátorky. Na 1. stupni je tato činnost postavena na velmi úzké spolupráci s rodiči formou měsíčních akcí, na kterých se podílejí rodiče se svými dětmi. Všechny pořádané akce jsou zabudovány v Minimálním preventivním programu školy pro školní rok 2001/2002, jehož základem je projekt Sám sebou, který je postupně zaváděn do výuky především výchovných předmětů.

Organizace vzdělávání žáků se specifickými poruchami učení má velmi dobrou úroveň, dílčí nedostatky vyplývají z absence systematického vyhodnocování plnění individuálních vzdělávacích plánů a jejich aplikace ve výuce.

Aktivní zapojení žáků spolu se svými rodiči a učiteli do protidrogové prevence na 1. stupni je přínosné. Základní prvek prevence posilování sebedůvěry a umění obhajoby vlastního názoru je postupně naplňován. Oblast protidrogové prevence na nižším stupni školy má velmi dobrou úroveň.

Práce protidrogové tematiky na 2. stupni má především formu teoretickou. Někteří pedagogové zabudovali sledované téma do výuky, ve které převažovala stránka informační nad formativní složkou výuky. Oblast protidrogové prevence na vyšším stupni školy má průměrnou úroveň.

Vyhodnocení dotazníků pro rodiče

V rámci komplexní inspekce bylo rozdáno žákům II. C, III. A, VI. B, VII. A a VIII. B celkem 110 dotazníků pro rodiče. Rodiče velkou měrou využili možnost vyjádřit se k práci školy, návratnost činila 86 %.

Na otázku číslo 1: *Jak Vám vyhovuje nabídka volitelných a nepovinných předmětů a zájmových činností*, cca 67 % rodičů odpovědělo, že je zcela či spíše spokojeno, 20 % ani spokojeno ani nespokojeno, nespokojeno či nemůže posoudit 13 %.

Na otázku číslo 2: *Jak Vám vyhovuje vybavenost školy (prostory, učebnice, pomůcky)*, odpovědělo 70 % rodičů kladně, 20 % neutrálně a 10 % je nespokojeno.

Na otázku číslo 3: *Vytváří škola podle Vašeho názoru prostor pro rozvoj Vašeho dítěte*, odpovědělo 65 % respondentů kladně, 30 % neutrálně a 5 % záporně.

Na otázku číslo 4: *Jak hodnotíte informovanost o školních výsledcích Vašeho dítěte*, odpovědělo kladně 84 % rodičů, 12 % neutrálně a záporně 4 %.

Rodiče připomínkovali organizaci třídních schůzek a hledání učitelů.

Na otázku číslo 5: *Jsou akceptovány Vaše připomínky k činnosti školy*, rodiče většinou neodpověděli, či uvedli, že zatím žádné neměli, cca 22 % odpovědělo kladně, 4 % rodičů uvedlo, že jejich připomínky nebyly vyřízeny.

Na otázku číslo 6: *Za co byste chtěli školu pochválit*, 57 % rodičů nejčastěji odpovídalo:

- za sportovní, kulturní a mimoškolní aktivity a zájmové kroužky, výlety, školy v přírodě
- za pěvecký sbor, divadlo, akademie, ples, školní časopis
- za školní jídelnu, hřiště, jazykovou učebnu
- vyjadřovali spokojenost s některými učiteli, s jejich přístupem k dětem

Na otázku číslo 7: *Co by se mělo ve škole zlepšit*, rodiče nejčastěji odpovídali:

- větší prostory, zastaralý nábytek
- nepěkné sociální zázemí
- vybavenost učeben
- kvalita výuky
- výuka počítačů, zavést Internet

Na otázku číslo 8: *Na co by se podle Vašeho názoru měla inspekce ve škole zaměřit*, rodiče nejčastěji odpovídali:

- na výuku anglického jazyka a fyziky
- protidrogovou prevenci

V dalších sděleních se častěji vyskytovala otázka personálního zabezpečení výchovně vzdělávacího procesu.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 17. června 1998 čj. 102/98
- Výkaz o základní škole podle stavu k 30. září 2001 Škol (MŠMT) V 3-01
- třídní knihy ze školních roků 2000/2001 a 2001/2002
- Zřizovací listina čj. 1134/01 ze dne 28. června 2001
- Koncepce školy
- Plán práce na rok 2001/2002, týdenní plány
- třídní výkazy a katalogové listy ze školního roku 2001/2002
- časové tematické plány učiva sledovaných předmětů
- žákovské knížky, písemné práce žáků, sešity žáků
- záznamy o práci ve volitelných a nepovinných předmětech
- školní časopis "Školní svět"

- jmenování ředitelky do funkce s účinností od 1. srpna 1998
- rozvrh hodin podle tříd
- Školní řád ze dne 29. srpna 2001
- Výroční zpráva o činnosti ZŠ ve Zdicích v roce 2000/2001
- přehled integrovaných žáků vypracovaný ředitelkou školy
- Inspekční zpráva č.j. 022 94/98-2157 z roku 1998
- plán vzdělávání a přehled dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- plán kontrolní činnosti
- zápisy z pedagogických rad
- zápisy z porad
- hospitační záznamy vedení školy
- kritéria pro mimotarifní složky platu
- časový přehled přestávek a vyučovacích hodin
- dokumentace předmětových komisí a metodického
- plán výchovné poradkyně
- přehled žáků se specifickými poruchami učení
- individuální vzdělávací plány zdravotně postižených žáků
- Minimální preventivní program školy pro školní rok 2001/2002
- dokumentace výchovné poradkyně
- kniha úrazů
- Protokoly o komisionálních zkouškách z matematiky konaných v srpnu a září roku 2001
- Provozní řád ZŠ ve Zdicích ze dne 10 října 2001
- záznamy z laboratorních prací z fyziky ze školního roku 2001/2002
- inventární seznam pomůcek matematiky a fyziky
- dokumentace školní družiny - přehledy výchovně vzdělávací práce pro školní rok 2000/2001 a 2001/2002, docházkové sešity, vnitřní řád, plán činnosti, pracovní náplně vychovatelek
- podkladová inspekční dokumentace, hospitační záznamy ČŠI, dotazník pro ředitele před inspekcí
- výdejky potravin za období říjen - prosinec 2001 a duben 2002
- jídelníčky za shora uvedené období
- spotřební koš za shora uvedené období
- Receptury pokrmů pro školní stravování vydané SRV Praha 1991
- Výkaz o společném stravování dětí a mládeže Škol (MŠMT) V 17-01 k 15. 10. 2001
- Pracovní a sanitární řád

ZÁVĚR

Výuka českého jazyka, cizích jazyků, matematiky, přírodovědy, prvouky, přírodopisu, chemie, dějepisu, praktických činností a předmětů výchovného charakteru měla ve sledovaných oblastech negativa a pozitiva v rovnováze s rezervami v aktuálním plánování, volbě tvořivějších metod a forem práce, efektivní zpětné vazbě a komunikaci. Ve výuce fyziky převažovala negativa. Organizace vzdělávání žáků se specifickými poruchami učení má velmi dobrou úroveň, individuální přístup (praktická realizace) v hodinách byl zaznamenán jen částečně. Výchovně vzdělávací činnost školní družiny je nadprůměrná.

Kvalita sledované výuky byla celkově průměrná.

Managerská oblast vykazovala rezervy plynoucí z nesytemové a neefektivní kontroly a nízkého podílu odpovědnosti metodických a poradních orgánů na chodu školy.

Organizační a systémové podmínky školy měly průměrnou úroveň.

Od poslední inspekce došlo zejména ke zkvalitnění materiálních podmínek výchovně vzdělávacího procesu (nová jazyková učebna, hřiště, jídelna, postupná obnova žákovského nábytku). Přetrvává vyšší úroveň vzdělávání na 1. stupni s využitím tvořivých metod a forem práce v kontrastu s tradičně pojatou pojmovou výukou 2. stupně s předáváním velkého množství informací bez aktivnějšího zapojení žáků do výuky.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Věra Kolmerová	V. Kolmerová v.r.
Členové týmu	Mgr. Iva Kadeřábková	I. Kadeřábková v.r.
	Mgr. Eva Kindlová	E. Kindlová v.r.
	Mgr. Miroslav Hanzelka	M. Hanzelka v.r.
	Mgr. Viktor Keller	V. Keller v.r.
	Mgr. Radek Vlasák	R. Vlasák v.r.
Další zaměstnanci ČŠI	Soňa Kušmiercziková	

V Praze dne 17. června 2002

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 20. června 2002

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Miluše Holceplová

M. Holceplová v.r.

Předmětem komplexní inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	2002-07-09	035 135/02-5079
Zřizovatel	2002-07-09	035 136/02/5079

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.